

Γερμανικά από τὸ Βερολίνον

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥΝΤΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ

ΤΟΥ Κ. Μ. ΠΕΖΑΡΟΥ

Με καταπληκτικὴν πρόγματι ταχύτητα κατέκτησεν ὁ ὁμιλῶν κινηματογράφος τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέχει σήμερον εἰς τὴν ζωὴν τῶν λαῶν. Ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου ἔτιων ἐτελειοποιήθη ἡ τεχνικὴ πλευρὰ τῆς ἐπιτελείας ταύτης καὶ ἡ πρόοδος τοῦ ὁμιλοῦντος συνετέλεσθη τόσον ταχέως, ὅσον δὲν θὰ ἠδύνατο τις ἀντιμεμενόμενος νὰ φαντασθῇ. Συγγρόνως ὅμως, μὲ τὴν θριαμβευτικὴν εἰσοδὸν τοῦ ὁμιλοῦντος κινηματογράφου εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν ἐγένετο καὶ μία μεταβολὴ τῶν ἔθνικων βιομηχανιῶν τοῦ κινηματογράφου, αἵτινες μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὑφίσταντο τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὑπεροχῆς τῆς Ἀμερικῆς καὶ δὲν κατόρθωνον νὰ ἀναπτυχθῶν. Ἐπεβλήθησαν βεβαίως περιορισμοὶ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἀμερικανικῶν ταινιῶν πρὸς σχετικὴν ποσότητα τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας, μ' ὅλον τοῦτο ὅμως μέχρι τοῦ 1926 προὔβαινον ἐν Γερμανίᾳ περισσότεραι ὁμερικανικαὶ βωβαὶ ταινίαι ἢ γερμανικαί. Βαθμηδὸν μόνον κατώρθωσεν ἡ γερμανικὴ βιομηχανία τοῦ κινηματογράφου τὴν ἀντίθεσιν τὴν παραγωγὴν τῆς ὁμιλῶν κινηματογράφου ἡλλασε τελείως τὴν κατάστασιν, διότι αἱ ὁμιλοῦσαι ἀμερικανικαὶ ταινίαι περιορίζονται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν. Ταυτοχρόνως ἐξέσπασε ζωηρὸς ἀγὼν διὰ τὴν ἀπόκτησιν προνομίων, ὅστις ἠμποδίσεν τὴν εἰσβολὴν τῆς ἀμερικανικῆς παραγωγῆς εἰς τὴν Μεσευρώπην, κυρίως δὲ εἰς τὴν Γερμανίαν.

Ἦδη, κατὰ τὸ 1928, ἰδρύθη τὸ Συνδικατὸν Ἡχητικῆς Εἰκότος (Tobis) καὶ ὑπὸ τῶν Ἑταιριῶν Siemens καὶ A.E.G., ἡ Ἑταιρία Ἡχητικῶν Κινηματογραφικῶν Ταινιῶν, ἥτις ἀργότερον κατὰ τὸ 1929 ἠνωθῆ μετὰ τῆς Tobis. Οὕτω ὑπῆρχον ἐνείκθεν καὶ ἐκείθεν τοῦ Ἀτλαντικοῦ δύο οἰκονομικῶς ἰσχυροὶ ἀντιστάτοι καὶ μόνον ὅταν ἀνεφάνη ἡ διαφωνία μεταξὺ τῆς Warner Brothers καὶ τῆς Western Electric, τότε διεσπείσθη τὸ ἐνιαῖον μέτωπον εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ ἡ Warner Brothers ἔκλεισε μετὰ τῆς Tobis εἰδικὴν συμφωνίαν, κατόπιν τῆς ὁποίας ἀπεγροῦτο εἰς τὴν καταβολὴν δικαιωμάτων εἰς τὴν δευτέραν δι' ὅλας τὰς ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὸ ἀμερικανικὸν σύστημα γυριζόμενας ταινίας. Τὸ 1930 ἐγένετο ἡ συνομολόγησις τοῦ Συμφώνου τῶν Παρισίων, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀμφότεραι αἱ παρατάξεις ὑπεχεοῦντο εἰς τὴν ἀναστολὴν ὅλων τῶν ἐκκρεμουσῶν δικῶν. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Συμφώνου ὁρίσθησαν αἱ γῶραι ἐκμεταλλεύσεως τόσον ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας Tobis ὅσον καὶ ὑπὸ τῆς Western Electric. Ἐπετράπη ἡ διάθεσις γερμανικῶν μηχανημάτων λήψεως καὶ ἀποδόσεως ἐν Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ, Τσεχοσλοβακίᾳ, Νοτιοσλαβίᾳ, Σκανδιναβικαῖς Χώραις, Ἑλβετίᾳ, Ὀλλανδίᾳ καὶ Ὀλλανδικαῖς Ἰνδίας. Ἀντιθέτως ἀπηγορεύθη ἡ διάθεσις τῶν ἰδίων ἐν Ἡνωμέναις Πολιτείαις, Καναδᾷ, Ἰνδίας, Αὐστραλίᾳ καὶ Ρωσίᾳ. Εἰς τὰς λοιπὰς χώρας ἐπετράπη ὁ ἀλεύθερος συναγωνισμός, ἂν καὶ εἰς τὴν ἀνέπτυξιν ταύτην ἀκόμη ὑφίσταται μία συνεννόησις

μεταξὺ τῶν συμβληθέντων. Εἰς τὰς χώρας ταύτας δύναται κάθε κινηματογραφικὸς παραγωγὸς νὰ ἐκλέξῃ τὸ μηχανήμα λήψεως καὶ ἀποδόσεως τῆς ἀρεσκείας του. Ταυτοχρόνως συνεφώνησαν οἱ Σύνδεσμοι τῶν Ἡλεκτρικῶν Ἑταιριῶν, ὅπως τὰ μηχανήματα λήψεως ἐνοικιάζονται μόνον εἰς τοὺς παραγωγούς. Τοιούτοτρόπως οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐξαρτῶνται, οὕτως εἰπεῖν, ἐκ τῶν ὁμίλων τῶν Ἡλεκτρικῶν Ἑταιριῶν.

Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας ὑπεχώρησεν ἡ παραγωγὴ κινηματογραφικῶν ταινιῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη. Κατὰ τὸ 1928 ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὴν γερμανικὴν ἀγορὰν 517 κινηματογραφικαὶ ταινίαι, ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν αἱ 224 γερμανικαὶ καὶ αἱ 293 ξέναι. Κατὰ τὸ 1933—34 προσεφέρθησαν 215 ταινίαι, ἐξ ὧν αἱ 124 γερμανικαί, καὶ τέλος κατὰ τὸ 1934—35 μόνον 185, ἐξ ὧν αἱ 104 γερμανικῆς προελεύσεως. Αὐτὸ δὲν συνέβη μόνον ἐν Γερμανίᾳ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ὅπου ἡ προσφορὰ κατὰ τὸ 1928 ἦτο 688, ἐνῶ κατὰ τὸ 1934 μόνον 480 ταινίαι.

Εἰς τὴν Γερμανίαν ἐτέθη τὸ ζήτημα ἐπὶ τόπῳ ἐὼν δὲν ὑπάρχει ἔλλειψις οἰκονομικῶν μέσων. Μόλις κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη ἐνισχύθη ἡ γερμανικὴ ἀγορὰ κινηματογραφικῶν ταινιῶν καὶ ἐστερεώθη ἐσωτερικῶς ἡ γερμανικὴ οἰκονομία τοῦ κινηματογράφου. Ὅπως καὶ ἄλλη βιομηχανία εἰδῶν καταναλώσεως, οὕτω καὶ ἡ τελευταία αὕτη εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προσφέρῃ μεγάλας θυσίας εἰς τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν. Κυρίως ἐστερεῖτο ρευστῶν κεφαλαίων, αἵτινα ἐτίθεντο εἰς τὴν διάθεσιν τῆς κατὰ τὰς μεγάλας συγκαιρίας ὑπὸ τῶν ἰδιωτικῶν κύκλων καὶ ἐξέλιπον κατὰ τὴν μεταστροφὴν τῆς καταστάσεως. Ὑπερεξετίμησαν ἐπίσης τὰς δυνατότητας ἐξελίξεως καὶ κατεσκεύασαν κολοσσιαίας ἐγκαταστάσεις, αἵτινες ἀπεδείχθησαν ἀκοτάλληλοι διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὑπὸ τοῦ ὁμιλοῦντος. Ἐπίσης τὴν κατάστασιν ἐδυσχέρανε καὶ ἡ μείωσις τοῦ ὁριζοῦ τῶν θεατῶν τῶν κινηματογράφων. Ἀπὸ 350 ἑκατομ. προσώπων, αἵτινα ἐπεσκέφθησαν τοὺς κινηματογράφους κατὰ τὸ 1929, ἐμειώθη ὁ ἀριθμὸς τούτων κατὰ 100 ἑκατομ. μέχρι τοῦ 1933 καὶ δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ μείωσις αὕτη εἶναι ἐν ἀπ' εὐθείας πλῆγμα κατὰ τῆς βιομηχανίας τοῦ κινηματογράφου ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μειώσεως τῆς πελατείας τῆς. Αἱ πτωχεύσεις διεδέχοντο ἀλλήλας. Ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἱ κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις ἠναγκαζόντο νὰ κλείουν τὰς θύρας τῶν ἢ νὰ περιορίζουν τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν τῶν. Ὡς παραδείγματα δύναται νὰ ἀναφερθῶν αἱ πτωχεύσεις τῆς κινηματογραφικῆς Ἑταιρίας Hegevald, τῆς Suedfilm, τῆς Terra καὶ τοῦ Γερμανικοῦ Κινηματογραφικοῦ Συνδικατοῦ. Βεβαίως εὐρέθησαν διὰ πολλὰς τῶν Ἑταιριῶν τούτων, ἐπιχειρήσεις αἵτινες ἀνέλαβον τὸ παθητικὸν τῶν, διότι αἱ πλεῖστοι τῶν πτωχευσασῶν τούτων Ἑταιριῶν εἶχον μεγάλας παρακαταθήκας παλαιῶν ταινιῶν, αἵτινες ἠδύναντο νὰ

